

Jomfru Maria som gudmor

Langt, langt borti en stor skog bodde en gang et par fattigfolk. Kona kom i barselseng og fødte et barn, en vakker datter. Men de var så fattige at de visste ikke hvordan de skulle få barnet til dåpen. Mannen måtte da en dag ut for å se å få faddere som selv kunne ofre.

Han gikk hele dagen både til den ene og til den andre, men alle sa de at de nok ville være fadder, men ingen syntes han hadde råd til å ofre selv. Da

han gikk hjem om kvelden, møtte han en vakker frue som var så prektig kledd, og så så inderlig snill og god ut. Hun bød seg til å skaffe barnet til dåpen, men siden ville hun ha det. Mannen svarte at han først måtte spørre kona si hva hun ville, men da han kom hjem og fortalte det, sa kona bent ut nei.

Andre dagen gikk mannen ut igjen, men ingen ville være fadder når de skulle ofre selv, og alt han bad så hjalp det ikke. Da han gikk hjem igjen mot kvelden, møtte han på nytt den vakre fruen som så så blid ut, og hun gjorde det samme tilbudet igjen. Han fortalte kona det som hadde hendt ham, og hun sa da, at dersom han ikke neste dag kunne få faddere til barnet, så fikk de vel la fruen få det, siden hun så så god og snill ut.

Den tredje dagen mannen gikk ut, fikk han heller ingen faddere, og da han møtte fruen igjen om kvelden, lofte han å la henne få barnet når hun ville skaffe det dåp og kristendom.

Om morgenen kom hun så dit mannen bodde, i følge med to mannfolk, tok barnet og reiste til kirka med det, og der ble det døpt. Så tok hun det hjem med seg, og der levde den vesle jenta hos henne i flere år, og fostermora var alltid snill og god mot henne.

Da jenta var blitt så stor at hun lærte å skjønne, laget fostermora seg til å reise bort.

«Du kan få lov å gå hvor du vil», sa hun til jenta, «bare ikke i de tre kammersene jeg nå viser deg.»

Og så reiste hun. Men jentungen kunne likevel ikke la være å gløtte litt på den ene kammersdøra, og husj! så fløy det ut en stjerne. Da fostermora kom tilbake, ble hun vond og truet fosterdattera med å jage henne bort. Men barnet gråt og bad for seg, og så fikk hun til slutt lov å bli.

Om en tid skulle fostermora reise bort igjen, og så forbød hun jenta å gå inn i de to kammersene hun ikke hadde vært i. Hun lovt å ta seg i vare, men da hun hadde gått alene en stund, og tenkt og grunnet på hva som vel kunne være inne i det andre kammeret, kunne hun ikke holde seg fra å gløtte litt på døra og kikke inn. Og husj! så fløy månen ut.

Da fostermora kom igjen, og så at månen hadde sluppet ut, ble hun sørgmodig, og sa at nå kunne hun slett ikke ha henne hos seg lenger, nå måtte hun bort. Men jenta gråt så hjertelig og bad så vakkert for seg, og så fikk hun da lov til å bli denne gangen også.

Etter en tid skulle fostermora reise igjen – jenta var alt halv voksen den gang – og da la hun henne alvorlig på hjerte, at hun slett ikke måtte prøve på å gå inn i eller se inn i det tredje kammeret. Men da fostermora hadde vært borte en stund, og jenta hadde gått alene og kjedet seg i langsommelig tid, så tenkte hun:

«Nei, så morsomt det skulle være å se litt inn i det tredje kammeret!»

Hun tenkte først at hun ikke ville gjøre det like fullt, for fostermoras skyld, men da hun andre gangen kom på det, kunne hun ikke holde seg lenger, hun syntes hun skulle og måtte se inn i kammeret. Hun gløttet litt på døra, og husj! så fløy sola ut.

Da fostermora nå kom tilbake, og så at sola hadde fløy ut, ble hun rent ille ved, og sa at nå kunne hun slett ikke få lov å være hos henne lenger. Fosterdattera gråt og bad enda vakrere enn før, men det hjalp ikke.

«Nei, nå må jeg straffe deg», sa mora. «Men du kan ha valget: Enten du vil bli den aller vakreste av alle og ikke kunne tale, eller du vil bli den aller styggeste og kunne tale. Men bort fra meg må du.»

«Så vil jeg helst bli vakker», sa jenta.

Og det ble hun også, men fra den tid var hun målløs.

Da hun var kommet bort fra fostermora, gikk hun og vandret gjennom en stor, stor skog. Men alt hun gikk, ble det aldri ende på den. Da det led mot kvelden, kløv hun opp i et høyt tre som stod like over en vannkilde, og satte seg til å sove om natta.

Tett ved lå et slott, og fra det kom det tidlig om morgenen en kammerpike, som skulle hente vann fra vannkilden til prinsens te. Kammerpiken så det vakre ansiktet i vannkilden, og trodde at det var henne selv. Så kastet hun vannbøtta, løp hjem igjen og slo på nakken, og sa:

«Er jeg så vakker, så er jeg for god til å gå og bære vann.»

Så skulle en annen i vei etter vannet, men det gikk like ens med henne. Hun kom også tilbake og sa at hun var for vakker og for god til å gå etter vann til prinsen.

Så gikk prinsen selv, for han hadde lyst til å se hvordan dette hang ihop. Da han kom til

vannkilden, fikk han også se bildet, og straks så han opp. Der ble han da var den vakre jomfruen som satt oppe i treet. Han lokket henne ned og tok henne hjem med seg, og ville endelig ha henne til dronning, fordi hun var så vakker.

Men mor hans, som levde ennå, ville ikke. «Hun kan jo ikke tale», sa hun, «og det kan gjerne være et troll-menneske.»

Men prinsen gav seg ikke før han fikk henne.

Da de hadde levd sammen en tid, ble hun med barn, og da hun skulle føde, lot prinsen sette sterk vakt omkring henne, men i fødselstimen sovnet alle sammen, og da hun hadde født, kom fostermor hennes, skar barnet i veslefingern og smurte dronninga om munnen og på fingrene med blodet, og sa til henne:

«Nå skal du bli så sørgmodig som jeg var, da du hadde sluppet ut stjernen.»

Og så ble hun borte med barnet.

Da de våknet, de som var satt til vakt, trodde de at dronninga hadde ett sitt eget barn, og den gamle dronninga ville ha henne brent, men prinsen holdt slik av henne, og til slutt fikk han bedt henne fri for straffen. Men det var med nød og neppe.

Andre gangen den unge dronninga skulle i barselseng, ble det satt dobbelt så sterk vakt som forrige gang. Men det gikk nettopp like ens, bare at fostermora sa:

«Nå skal du bli så sørgmodig som jeg var, da du hadde sluppet ut månen.»

Dronninga gråt og bad – for når fostermora var der, kunne hun tale – men det hjalp ikke.

Nå ville den gamle dronninga endelig ha henne brent, men prinsen fikk da bedt henne fri den gangen også.

Da dronninga skulle i den tredje barselsenga, ble det satt tredobbelt vakt omkring henne. Men det gikk like ens. Fostermora kom mens vakten sov, tok barnet og skar det i veslefingern og smurte dronninga om munnen med blodet. Og så sa hun, at nå skulle dronningen bli så sørgmodig som hun selv hadde vært, da sola var sluppet ut.

Nå kunne ikke prinsen på noen måte få frelst henne, hun måtte og skulle brennes. Men nettopp i det samme de leide henne opp på bålet, fikk de se fostermora, som kom med alle tre barna. De to leide hun ved hånden, og det tredje bar hun på armen. Hun gikk bort til den unge dronninga, og sa:

«Her er barna dine, nå skal du få dem igjen. Jeg er jomfru Maria, og så sorggiven som du nå har vært, var jeg da du hadde sluppet ut sola, månen og stjernen. Nå har du lidd straff for det du gjorde, og fra nå av skal du igjen kunne tale.»

Så glad dronninga og prinsen ble, kan alle lett tenke seg, men ingen kan si det. Siden var de lykkelige støtt, og prinsens mor holdt også av den unge dronninga fra den tid av.

Lastet fra:

EventyrForAlle.no

Norsk folkeeventyr fra samlingene til Peter Christen Asbjørnsen (1812-1885), Jørgen Moe (1813-1882) og Moltke Moe (1859-1913).
(Offentlig eiendom - public domain)

Kilde: [Barne-Eventyr av Asbjørnsen og Moe, 1930 \(nb.no\)](#)
(Offentlig eiendom - public domain)

Teksten er redigert av Karl-Robert Rønning.

Dette verket er lisensiert under følgende Creative Commons lisens: Navngivelse-DeLPåSammeVilkår 4.0 Internasjonal. For å se en kopi av denne lisensen, besøk <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>.

Illustratør: Theodor Kittelsen (1857-1914)

Kilde: [Barne-Eventyr av Asbjørnsen og Moe, 1909 \(nb.no\)](#)

Dette arbeidet er fri for kjente opphavsrettsrestriksjoner.